

Agendapunt commissie:

steller	telefoonnummer	email
Lilian Sweens	040 2083518	lsw@valkenswaard.nl
agendapunt	kenmerk	datum raadsvergadering
	10raad00579	30 september 2010
onderwerp		
Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ 2010 en de Verordening werkleeraanbod Wet investeren in jongeren 2010		
aan de gemeenteraad		

A. Samenvatting

Nieuwe wetgeving, zoals de Wet stimulering arbeidsparticipatie (Wet STAP) en de invoering van de WIJ, hebben geleid tot de voorliggende Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ 2010 en de Verordening werkleeraanbod Wet investeren in jongeren 2010. De bedoeling is dat deze verordeningen uniform met ingang van 1 oktober 2010 in werking treden binnen de samenwerkende gemeenten. Naast nieuwe wetgeving zijn de bestaande verordeningen binnen het Samenwerkingsverband geëvalueerd en zijn knelpunten meegenomen in de voorliggende verordeningen. Daarnaast zijn daar waar mogelijk de verordeningen getoetst aan de vastgestelde randvoorwaarden uit het Handhavingsplan 2010 – 2014: eenvoudig, uniform, helder en toegankelijk.

B. Voorgesteld besluit

1. De bestaande Re-integratieverordening Wet werk en bijstand intrekken met ingang van 1 oktober 2010;
2. De voorliggende Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ 2010 vaststellen met ingang van 1 oktober 2010;
3. De voorliggende Verordening werkleeraanbod Wet investeren in jongeren 2010 vaststellen met ingang van 1 oktober 2010.

C. Aanleiding

Op 1 januari 2007 zijn de Re-integratieverordening Wet werk en bijstand en het Uitvoeringsbesluit Re-integratie in werking getreden. Deze verordening en het besluit zijn vanwege de aangegane samenwerking tussen de gemeenten Heeze-Leende, Valkenswaard en Waalre uniform in de drie gemeenten vastgesteld. Per 1 januari 2009 is de gemeente Cranendonck toegetreden tot het Samenwerkingsverband Werk en Inkomen en is de verordening en het besluit ook in de gemeente Cranendonck in werking getreden.

Per 1 april 2009 is de Wet stimulering arbeidsparticipatie (Wet STAP) in werking getreden en is artikel 8 WWB gewijzigd. Artikel 8 WWB verlangt van de raad dat zij regels stelt met betrekking tot de hoogte van de premie, alsmede de eventuele inzet van scholing of opleiding, zo sprake is van een persoon die algemene bijstand ontvangt en die in het kader van een door het college aangeboden voorziening onbeloonde additionele arbeid verricht. Om te voldoen aan de opdracht tot regelstelling dient de bestaande Re-integratieverordening Wet werk en bijstand te worden aangepast.

Tenslotte is op 1 oktober 2009 de Wet investeren in jongeren (WIJ) ingevoerd. Artikel 12 van de Wet investeren in jongeren schrijft voor dat de raad bij verordening regels stelt. Om te voldoen aan de opdracht tot regelstelling en daarnaast recht te doen aan de behoefte het besluitvormingsproces zorgvuldig te doorlopen is per 1 oktober 2009 de Verordening tijdelijke regels Wet investeren in jongeren in werking getreden. De verordening komt uiterlijk 1 oktober 2010 te vervallen en de bedoeling is hiervoor in de plaats specifieke verordeningen voor de Wet investeren in jongeren vast te stellen.

Nieuwe wetgeving, zoals de Wet stimulering arbeidsparticipatie (Wet STAP) en de invoering van de WIJ, hebben geleid tot de voorliggende Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ 2010 en de Verordening werkleeraanbod Wet investeren in jongeren 2010. De bedoeling is dat deze verordeningen uniform met ingang van 1 oktober 2010 in werking treden binnen de samenwerkende gemeenten. Naast nieuwe wetgeving zijn de bestaande verordeningen binnen het Samenwerkingsverband geëvalueerd en zijn knelpunten meegenomen in de voorliggende verordeningen. Daarnaast zijn daar waar mogelijk de verordeningen getoetst aan de vastgestelde randvoorwaarden uit het Handhavingsplan 2010 – 2014: eenvoud, uniform, helder en toegankelijk.

D. Toelichting

Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ 2010

Volgens de WWB krijgt het college de opdracht voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden, niet-uitkeringsgerechtigden en Anw-ers (personen met een uitkering ingevolge de Algemene nabestaandenwet die geregistreerd zijn als werkzoekende bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen). Artikel 8 WWB draagt aan de gemeenteraad op om een verordening vast te stellen waarin het beleid van de gemeente ten aanzien van haar re-integratietaak wordt neergelegd. Tevens wordt hierin de aanspraak van burgers op ondersteuning bij re-integratie geregeld.

Uit de wet vloeit voort dat –naast het re-integratiebeleid in algemene zin- in of via de verordening tenminste de volgende zaken moeten worden geregeld:

- het beleid ten aanzien van de diverse doelgroepen en subdoelgroepen;
- het beleid ten aanzien van de combinatie van werk en zorgtaken.

De procedurele verordening

In deze verordening is, uit oogpunt van vermindering van administratieve lasten, deels gekozen voor een procedurele verordening. Essentiële bepalingen uit het Uitvoeringsbesluit Re-integratie zijn opgenomen in de verordening en de rest van het beleid maakt onderdeel uit van een meerjarenbeleidsplan.

De WWB vraagt aan de gemeenteraad om het re-integratiebeleid in een verordening vast te leggen. Op het eerste gezicht lijkt dat vreemd: beleid leg je neer in een beleidsplan. Het volledige re-integratiebeleid wordt daarom op een aantal niveaus geregeld:

1. In de Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ 2010. Belangrijke uitgangspunten en voorwaarden die bij bepaalde voorzieningen moeten gelden, worden voor langere duur in de verordening vastgesteld die vervolgens op hoofdlijnen een aantal jaren meekan.
2. In het meerjarenbeleidsplan. In artikel 3 van de verordening is geregeld dat ter nadere uitvoering van de verordening het college eenmaal per vier jaar een beleidsplan vaststelt en deze ter kennis brengt van de gemeenteraad. Naast de criteria gesteld in artikel 3, tweede lid, van de verordening, kunnen hierin ook

onderwerpen aan de orde komen als het inkoop- en aanbestedingsbeleid en de afstemming met andere beleidsterreinen als onderwijs, zorg en economie. Het college zendt eenmaal per jaar ter verantwoording een verslag over de effecten van het beleid aan de gemeenteraad.

3. In delegatie aan het college (uitvoeringsbesluiten). Het inzetten van voorzieningen en de rechten en plichten van een belanghebbende betreft maatwerk waarover het college een uitvoeringsbesluit neemt.

Wet STAP

De Wet STAP is een kaderwet die regels stelt ingeval een participatieplaats langer duurt dan zes maanden. De maximale termijn is – na twee mogelijke verlengingen – vier jaar. Artikel 8 WWB, verlangt van de raad dat zij regels stelt met betrekking tot de hoogte van de premie, evenals de eventuele inzet van scholing of opleiding, zo sprake is van een persoon die algemene bijstand ontvangt en die in het kader van een door het college aangeboden voorziening onbeloonde additionele arbeid verricht. Daarbij vraagt artikel 8, tweede lid, van de WWB, specifiek om regels te stellen met betrekking tot de hoogte van de premie in relatie tot de armoedeval. Belanghebbende kan recht doen gelden op een premie en aanspraak maken op een scholingsaanbod op grond van artikel 10a WWB.

Artikel 11, van de verordening, regelt de participatieplaats en de aanspraak op een scholingsaanbod en artikel 12, van de verordening, regelt de hoogte van de premie. Er wordt in artikel 12, van de verordening, een relatie gelegd tussen de hoogte van de premie en de inspanningen van betrokkene. Er is verder specifiek voor gekozen om geen daadwerkelijke regels met betrekking tot de hoogte van de premie in relatie tot de armoedeval op te nemen. Wel is bij bepaling van de hoogte overwogen dat een premie van dien aard geen risico vormt met betrekking tot de armoedeval. Daartoe wordt ook steun gevonden in de parlementaire behandeling (Tweede Kamer, Handelingen 2008 – 2009, 31577, nr. 21, p. 1700).

Wijzigingen ten opzichte van de huidige verordening en besluit

- De meest essentiële wijziging betreft het in artikel 3, van de verordening, genoemde meerjarenbeleidsplan. In artikel 3 is geregeld dat ter nadere uitvoering van de verordening het college eenmaal per vier jaar een beleidsplan vaststelt en deze ter kennis brengt van de gemeenteraad. Naast de criteria gesteld in artikel 3, tweede lid, van de verordening, kunnen hierin ook onderwerpen aan de orde komen als het inkoop- en aanbestedingsbeleid en de afstemming met andere beleidsterreinen als onderwijs, zorg en economie. Het college zendt eenmaal per jaar ter verantwoording een verslag over de effecten van het beleid aan de gemeenteraad. Het beleidsplan vervangt het huidige Uitvoeringsbesluit Re-integratie.
- De doelgroep voor een gesubsidieerde arbeidsplaats is in artikel 4, eerste lid, van de verordening, verruimd met Anw-ers en niet-uitkeringsgerechtigden. Uit de evaluatie blijkt dat een gesubsidieerde arbeidsplaats alleen voor uitkeringsgerechtigden niet altijd voldoende is. Wel kan het college met betrekking tot de loonkostensubsidie een subsidieplafond vaststellen, artikel 5, tweede lid, van de verordening. Op basis hiervan kunnen subsidies worden geweigerd bij ontbrekende middelen.
- Artikel 9, van de verordening, maakt het mogelijk aan uitkeringsgerechtigden die een proefplaats hebben aanvaard een premie toe te kennen. De hoogte van de premie is gekoppeld aan de inkomstenvrijlating van maximaal zes maanden indien een uitkeringsgerechtigde reguliere arbeid in deeltijd aanvaardt en daarmee niet uitstroomt uit de uitkering.

Overgangssituatie

De overgangsregeling is geregeld in artikel 7, van de verordening. Artikel 7 biedt het college de mogelijkheid regels te stellen in het beleidsplan ten aanzien van bestaande gesubsidieerde banen.

Verordening werkleeraanbod Wet investeren in jongeren 2010

Doelstelling van de Wet investeren in jongeren is duurzame arbeidsparticipatie in regulier werk van jongeren tot 27 jaar. Om dit te bereiken is in de wet een recht op een werkleeraanbod vastgelegd. Het werkleerrecht berust op de uitgangspunten dat jongeren die goed geschoold zijn en over voldoende kwalificaties beschikken gemakkelijker aan het werk zullen komen en daardoor zelfstandig in hun levensonderhoud kunnen voorzien.

De wet verplicht gemeenten om te investeren in de arbeidsinschakeling van alle jongeren, ook bij een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Daartoe moeten gemeenten jongeren in beginsel een werkleeraanbod doen.

Duurzame arbeidsparticipatie

Voor jongeren in de leeftijd van 16 tot 27 jaar ontstaat onder de voorwaarden die in de wet zijn genoemd, een individueel recht op een werkleeraanbod. Dat is meer dan een recht op een eenmalige voorziening. Zo nodig is het een recht op een reeks voorzieningen gericht op de kortste weg naar duurzame arbeidsparticipatie. Langs welke route die weg verloopt, is een individueel gegeven dat wordt bepaald door de afstand van de jongere tot de arbeidsmarkt en de beschikbaarheid van voorzieningen. Onder duurzame arbeidsparticipatie wordt verstaan de arbeidsinschakeling waarbij jongeren gedurende langere tijd en op eigen kracht aan het arbeidsproces kunnen deelnemen en arbeid verrichten dat past bij hun kennis en vaardigheden of deze kennis en vaardigheden bevordert (Kamerstukken II 2008-2009, 31 775, nr. 7, p.11). Tot dat punt is bereikt is de gemeente verplicht de jongere (bij herhaling) een werkleeraanbod te doen gericht op arbeidsinschakeling. Er is nadrukkelijk voor gekozen om niet bij voorbaat te bepalen hoe lang de algemeen geaccepteerde arbeid zou moeten duren voordat over ‘duurzame arbeidsparticipatie’ kan worden gesproken (Handelingen TK 2008-2009, nr. 76, p. 6006). De jongere dient op het punt gebracht te worden dat hij geen ondersteuning van het college meer nodig heeft.

Inhoud werkleeraanbod

Het begrip ‘werkleeraanbod’ moet ruim worden uitgelegd. Het werkleeraanbod kan allerlei vormen hebben, variërend van een ‘echte’ baan tot vakgerichte scholing of een combinatie van beide. Een werkleeraanbod kan ook bestaan uit voorzieningen die nodig worden geacht op weg naar arbeidsinschakeling, zoals een sollicitatietraining, een cursus gericht op de ontwikkeling van werknemersvaardigheden, een stageplaats, schuldhulpverlening, sociale activering, nazorg en gesubsidieerde arbeid. Afgezien van participatieplaatsen kan het hele instrumentarium dat de gemeente heeft voor de re-integratie in het kader van de WWB, IOAW en IOAZ, ook op jongeren toegepast worden. Participatieplaatsen in de vorm van artikel 10a WWB zijn uitgezonderd. Ook uitgezonderd is het reguliere onderwijs dat door het Rijk wordt bekostigd (zie ook artikel 23, eerste lid, onder a, van de wet). Het college kan de jongere weliswaar adviseren een dergelijke vorm van onderwijs te volgen of weer te gaan volgen als dit zinvol wordt geacht, maar het is geen voorziening die de gemeente kan inzetten om vorm te geven aan het werkleeraanbod. Een premie voor de arbeidsinschakeling past niet bij het uitgangspunt dat die daartoe in staat zijn moeten leren of werken. Daarom is er geen aanleiding om werken en/of leren te belonen met een financiële vrijlating van inkomsten uit deeltijdarbeid of

van een premie in verband met arbeidsinschakeling bij de inkomensvoorziening. Dat geldt evenzeer voor een onkostenvergoeding voor vrijwilligerswerk, tenzij deze bestemd is voor aantoonbaar gemaakte kosten.

Het college bepaalt de inhoud van het werkleeraanbod. Dat geldt ook voor de vraag of het accent komt te liggen op werken of leren. Gelet op de duurzame arbeidsparticipatie als einddoel, zal werken de hoogste prioriteit hebben als de jongere daartoe in staat is. Zijn er echter belemmeringen op de weg daar naartoe, dan kunnen allerlei voorzieningen worden ingezet om dat einddoel te bereiken. Van belang daarbij is dat de startkwalificatie binnen het werkleeraanbod een ijkpunt vormt, omdat deze in belangrijke mate kan bijdragen aan duurzame arbeidsparticipatie. Het college beoordeelt in hoeverre de jongere in staat moet worden gesteld een dergelijke kwalificatie te behalen of anderszins scholing te ontvangen die de toegang tot de arbeidsmarkt bevordert.

Maatwerk

Uitgangspunt is dat maatwerk wordt geleverd: dat het werkleeraanbod wordt afgestemd op de omstandigheden, krachten en capaciteiten van de jongere (artikel 18, eerste lid, van de wet). De wensen van de jongeren worden betrokken bij het vormgeven van het werkleeraanbod (artikel 14, eerste lid, van de wet).

De procedurele verordening

Gelijk aan de Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ 2010 is de Verordening werkleeraanbod Wet investeren in jongeren 2010 deels een procedurele verordening. De concretisering van het beleid wordt in een beleidsplan vastgelegd.

Algemeen

Staatssteun

De Europese regelgeving over staatssteun kan een beperking van de mogelijkheden voor het gemeentelijke re-integratiebeleid en het beleid met betrekking tot het werkleeraanbod opleveren. Van toepassing zijn de EG-verordening de minimis-steun (nr. 69/2001) en de Algemene groepsvrijstellingsverordening (nr. 800/2008). De vraag of een gemeente thans gehouden is om activiteiten bij de Europese commissie te melden kan als volgt beantwoord worden:

1. Indien de staatssteun een generiek karakter heeft of het betreft steun aan een organisatie die geen economische activiteiten verricht is geen melding noodzakelijk. Generiek houdt in dat de steunmaatregel in wezen non-discriminatoir werkt. Elke onderneming kan voor de steunmaatregel in aanmerking komen.
2. Indien de staatssteun een niet-generiek karakter draagt maar de steun wel beneden de € 200.000,00 per drie kalenderjaren blijft, kan de gemeente ervoor kiezen de minimisverordening toe te passen. De steun hoeft dan niet te worden aangemeld.
3. Bedraagt de staatssteun meer dan € 200.000,00 per drie kalenderjaren, maar blijft de steun beneden de 15 miljoen per drie kalenderjaren en voldoet de steunregeling aan de voorwaarden van de Algemene groepsvrijstellingsverordening, dan is ook in die situatie geen melding noodzakelijk.
4. Indien de vorige situaties geen uitsluitel geven en de subsidie enkel ziet op compensatie voor de mindere arbeidsproductiviteit, is in wezen geen sprake van een voordeel voor de onderneming, dat deze niet op commerciële manier zou hebben verkregen. In wezen is dan geen sprake van staatssteun waardoor de subsidieregeling ook niet gemeld hoeft te worden.

Gezien de voorliggende verordeningen zullen onze samenwerkende gemeenten niet gehouden zijn om activiteiten bij de Europese commissie te melden.

Relatie met de Maatregelenverordeningen

De WWB, WIJ IOAW en IOAZ vraagt tevens aan gemeenten verordeningen op te stellen waarin het samenstel van de rechten en plichten van de belanghebbende wordt geregeld. De Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ 2010, de Verordening Werkleeraanbod Wet investeren in jongeren 2010 en de Maatregelenverordeningen zijn nauw met elkaar verbonden. Immers, aan de plicht tot meewerken aan een traject kunnen sancties worden verbonden die gevolgen hebben voor de hoogte van de uitkering.

E. Beoogd resultaat

Zie de toelichting onder D.

F. Oplossingen

Zie de toelichting onder D.

G. Argumentatie

Zie de toelichting onder D.

H. Monitoring en evaluatie

Niet van toepassing.

I. Tijdpad

Het streven is dat de voorliggende verordeningen met ingang van 1 oktober 2010 in werking treden.

J. Financiële gevolgen

Vaststellen van de voorliggende verordeningen heeft geen directe invloed op of gevolgen voor de budgetten.

K. Communicatie

De conceptverordeningen zijn gepresenteerd aan de cliëntenraad. Het advies van de cliëntenraad is bijgevoegd. Vaststelling van de voorliggende verordeningen zal op de gebruikelijke wijze worden gecommuniceerd en gepubliceerd.

Burgemeester en wethouders van Valkenswaard,
secretaris,

burgemeester

drs. R.F.W. van Eijck.

drs. A.B.A.M. Ederveen.

Bijlage(n)

1. Re-integratieverordening WWB, IOAW en IOAZ 2010;
2. Verordening werkleeraanbod Wet investeren in jongeren 2010.

Ter inzage liggende stukken

1. Re-integratieverordening Wet werk en bijstand;
2. Verordening tijdelijke regels Wet investeren in jongeren;
3. Advies Cliëntenraad.